

KUNST SOM KATALYSATOR

En guide til at bruge kunst i kommunens udviklingsarbejde

Halsnæs Kommunes Billedkunstråd
December 2021

Halsnæs Billedkunstråd har som formål at fremme og synliggøre kunst og bidrage til kunstnerisk kvalitet og udvikling i Halsnæs Kommune

Billedkunstråds aktiviteter

- Indkøb af kunst for Rosenquist-midler især til børne- og uddannelsesinstitutioner
 - Udåkn og visting af kommunens kunstsamling til institutioner
 - Kunstformidling for kommunens borgere via udstillinger, samtaler og kunstmøder
 - Rådgivning af kommunen i form af udsmykning, erhvervsnetværk og udviklingsprojekter i bygninger og byrum
- Læs mere her og kontakt Billedkunstrådet: <https://halsnaes.dk/fritid/raad-og-samraad/billedkunstraadet>
Tekst: Helene Øllgaard, Design: www.roseogrose.dk

Det er netop kunstens nytteløshed, der gør kunsten nyttig.

Foto: Niki Bok Rosmusen
Elin Haldrup, Halsnæs Kommune, Billedkunstråd 2019
Foto: Niki Bok Rosmusen

Hvad vi har lært af kunst kan i en kommune

Kunst kan...

Arkitektur

- Give identitet til rum, bygninger, grønne arealer, boligområder og byrum
- Skabe tryghed, sikkerhed og trivsel
- Forebygge kriminalitet og graffiti i et område
- Revitalisere tomme og ubrugte rum og bygninger

Socialt

- Skabe nye fællesskaber og nye mødesteder
- Inspirere og styrke den mentale og fysiske sundhed
- Være en investering, der kommer ind igen via jobs og aktiviteter

Branding

- Skabe stolthed og ejerskab og dermed sikre engagement og forankring
- Profilere kommunen ved at skabe fortælling og give opmærksomhed
- Tiltrække nationale og internationale turister hele året
- Tiltrække innovative mennesker og dermed skabe vækst for erhverv

Den kunstneriske spændvidde

Offentlig kunst rækker i dag langt ud over en skulptur på byens plads. Kunst i en kommune kan være alt fra en kunstnerisk bearbejdning af en bygning eller et landskab, en huskunstner-ordning, byrumsinventar, en kunstnerisk proces eller tilrettelæggelsen af sociale møder. Skalaen viser spændvidden i værktype, kunstnerens rolle og beskuers interageren i tilblivelsen og det færdige værk.

Autonom kunst

- I ramme eller på sokkel
- Kunstner har lavet værk adskilt fra beskueren

Stedsspecifik kunst

- Udgangspunkt i specifik arkitektur, plads, kultur eller emne
- Kunstner i involverende proces med beskuere

Funktionskunst

- Tager form som værkøj, møbel eller et rum
- Kunstner i involverende proces og brugere bliver medskabende

Relationel kunst

- Immaterielt, proces, relationer evt. dokumentation som værk
- Kunstner som facilitator og i interaktion med de medvirkende

Foto: Niki Bok Rosmusen
Sophia Kalkou - Sort Seje
Søndergård
Ballerup Kommune, 2012

Foto: Jens Peter Engedal
Rose Eken - Denim Jakke
Frederiksbjerg Skole
Aarhus Kommune, 2016

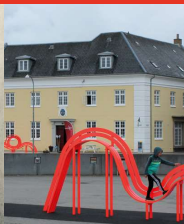

Foto: Ny Carlsbergfondet
Jeppe Holm - Modified Social Benches
Lerwig Kommune, 2017

Foto: Rune Fjord
Rune Fjord Studio
Mere lys - Laboratorie
Lærings- og kunstprojekt
Gentofte Kommune, 2018

Kunst-kultur-begreberne

Kunst og kultur bruges ofte i flæng, og dækker over alt fra idrætshaller og medborgerhuse til madfestivalen og børneteater på biblioteket. Men det er ikke kultur i denne bredere forstand, vi har fokus på. Når vi taler om kunst i denne guide er det specifikt billedkunst og alt hvad den kunstner rummer og kan give af værdi til områder som erhverv, arkitektur, byudvikling, børn, uddannelse, turisme, bæredygtighed og meget mere.

Hvad er kunst

Kunst er formålslos. Det vil sige at kunst ikke har et politisk, kommercielt eller på anden måde målbart resultat. Kunst er det frirum, hvor der ud af kreativitet og skaberevne opstår værker, der påvirker os æstetisk, følelsesmæssigt, socialt eller intellektuelt. Det er netop denne evne til at stå uden for alt andet, vække tanker og sanser og give nye perspektiver, som giver kunsten værdi.

I efteråret 2021 afholdte Halsnæs Billedkunstråd et seminar om, hvordan man kan gøre brug af kunst i udviklingsarbejdet med at gøre Halsnæs Kommune endnu mere attraktiv.

Formålet med denne guide er at omsætte det, vi har oplevet, hørt, lært og arbejdet med i løbet af seminaret. Vi har samlet input, pointer og konklusioner til dette værktøj, som du kan bruge til lettere at tænke kunst ind i dit arbejde eller politiske virke.

Guiden består af 2 dele:

1. Hvad er godt at vide om kunst, når man arbejder med det
2. Anbefalinger, inspiration og guidelines til at bruge kunst og kunstnerisk praksis

Tak til Statens Kunstfond og Halsnæs Kommune, som har givet støtte til Kunstkatalysator-projektet.

God arbejdslyst!

BILLEDKUNSTRÅDET

Her er en række anbefalinger, guidelines og tiltag, som andre kommuner anvender i deres forskellige arbejde med kunst.

Strategisk

- Hav en kunstpolitik, en kunststrategi eller nogle kunstprincipper at arbejde ud fra
- Lad kunstinteresserede i ledelser dyrke deres passion og lad dem være med i processerne
- Tænk ikke kunst i sin egen silo. Få kunst ind i alle kommunens områder og lad den understøtte funktionerne der

Økonomisk

- Hav en 1-2% regel, hvor denne procent af salg og nybyggeri afsættes til integreret kunst
- Lad økonomi fra andre områder, fx byinventar, legepladser, møblering, belysning indgå til at øge kunstens manøvrerum og budgetter

Politisk

- Afhold regelmæssige møder mellem kultur- og kunstinstitutioner, billedkunstrådet og kulturudvalget
- Arranger møder mellem byrådet og kunstnere og mellem kunstnere og borgere
- Tænk kunststrategi som erhvervsstrategi
- Sats både på fyrtårne og på det spirende lag

Kvalitet

- For at sikre kvalitet af de kunstneriske tiltag, hav da en praksis altid at bruge professionelle kunstarbejdere tilknyttet kommunen som kunstneriske konsulenter
- Brug billedkunstrådet til at få en vurdering af potentialet for kunst i et projekt, byggeri eller tiltag

Praktisk

- Tænk kunst ind helt fra starten i alle udviklings- og byggeprojekter
- Få etableret en huskunstnerordning i kommunen
- Brug en kunstner til at løfte kunsten ind i fx madplaner, sundhed, lokalområder, byrum
- Få stillingtagen til kunst skrevet ind i skabeloner for lokalplaner
- Giv professionel kunst i gave, når kommunen er gavegiver

Konkrete forslag at gå igang med

- Oplæg hos Erhvervsforum
- Et værk til at forbinde by og havn i Hundested
- En publikation over kunst i kommunen